

Zavod TransAkcija

Vodnikova cesta 8

1000 Ljubljana

Letno vsebinsko poročilo za 2022

Zavod Transfeministična Iniciativa TransAkcija je nevladna in neprofitna organizacija, ki deluje za podporo, informiranje, opolnomočenje in zavezništvo transspolnih oseb v Sloveniji. Zavod TransAkcija ponuja podporo vsem transspolnim in cispolno nenormativnim osebam ne glede na spolno identiteto in/ali spolni izraz. Osnovno poslanstvo Zavoda TransAkcija je zagovorništvo človekovih pravic in svoboščin transspolnih in cispolno nenormativnih oseb.

Zavod TransAkcija je bil ustanovljen 30. 7. 2015 in uradno registriran kot zavod 20. 8. 2015.

Do sedaj je bilo v zavodu zaposlenih 5 oseb:

Teja Bakše, mag. soc. del. (direktorica) od 1. 9. 2022 do 30. 9. 2023

Lea Aymard, dipl. kulturna menedžerka (programska sodelavka) od 1. 12. 2019 za nedoločen čas

Iva van Hoek (programska sodelavka) od 1. 10. 2022 do 31. 5. 2023

Linn Julian Koletnik, mag. študij spolov (direktor) od 1. 9. 2015 do 30. 9. 2022

Evan Grm, mag. angl. (programska_i koordinator_ica) od 1. 4. 2018 do 30. 9. 2022.

Od oktobra 2022 v zavodu študentsko dela **Nuka Horvat**, dipl. viz. kom.

Primarne uporabnice_ki programa TransAkcija so transspolne osebe, ne glede na njihovo spolno identiteto in/ali spolni izraz ter osebe, ki čutijo, da niso cispolne, hkrati pa svoje spolne identitete še niso artikulirale oz. definirale ali pa tega niti ne želijo narediti. Poleg transspolnih oseb delamo še z uporabnicami_ki, ki doživljajo neujemanja med spolom, ki jim je bil pripisan ob rojstvu ter njihovim doživljanjem lastnega spola in spolne identitete, a se ne identificirajo specifično kot transspolne osebe – cispolno nenormativne osebe. Ob tem delamo tudi z družinami oz. pomembnimi drugimi transspolnih in cispolno nenormativnih oseb, predvsem starši, kdaj pa tudi prijatelji_cami, partnerkami_ji, itd. Sekundarne uporabnice_ki programa TransAkcija so cispolne osebe, ki so vključene predvsem v izobraževalne in osveščevalne sklope programa in tudi v osebno svetovanje.

Dejavnosti in aktivnosti zavoda so:

- Osebno psihosocialno svetovanje
- Medvrstniško svetovanje
- Podporne skupine
- TransChat
- Plac zate
- Podpora pri komunikaciji in obiskovanju medicinskih in uradnih institucij, npr.: vstop v proces medicinske tranzicije, urejanje spremembe spolnega identifikatorja na osebnih dokumentih, urejanje zdravstvenih storitev preko Zavoda RS za zdravstveno zavarovanje, itd.

TRANS

Akcija

- Zavzemanje za ureditev človekovih pravic transspolnih oseb s poudarkom na pravnem priznanju spola z državnimi pravnimi institucijami v Sloveniji,
- Organizacija izobraževalnih, zabavnih in tematskih dogodkov, npr.: letno srečanje TransMisija, mesec osveščanja o transspolnosti TransFormacije v mesecu novembru, žalne slovesnosti ob Dnevu spomina na žrtve transfobije (20. 11.), mesečni tematski dogodki TransProstor, razne delavnice (kolaž, ustvarjanje meme-ov, spolni izraz, makeup, ...), in mnogo drugega,
- Izdaja publikacij in raziskav;
 - raziskava [Potrebe transspolnih oseb v Sloveniji](#) (2015),
 - publikacije [Vsi spoli so resnični](#) (2016),
 - [Pravno priznanje spola v Sloveniji](#) (2016),
 - [Priročnik za medijsko poročanje o transspolnosti](#) (2017),
 - [Med modro in roza: priročnik o transspolnosti](#) (2019)
 - raziskava [Vsakdanje življenje transspolnih oseb v Sloveniji](#) (2019)
 - zin [Kvirantena](#) (2020)
 - [Uporniški femini-zin](#) (2020)
 - [Nebinarni zin](#) (2021)
 - raziskava [LGBTQ+ osebe in coming out](#) (2021)
 - [Coming out zin](#) (2021) in [Srčna sporočila: LGBTIQ+ osebe o coming out](#) (2021)
 - [Priročnik o medicinski tranziciji](#) (2022),
- Projekti večanja prepoznavnosti transspolnih oseb; npr. izdaja dokumentarnega filma Transspolna življenja v Sloveniji (2016), fotografska razstava 30” – Portreti transspolnih in cispolno nenormativnih oseb (2017), ilustrativni projekt TransPoteze (2018), serija stripov Demiboyhood (2017 – 2018), izdaja prispevkov v rubriki

TRANS *Akcija*

Transpektive (2018 –), kratki animirani film Nika in tovarna igrač (2020), Foto razstava “Trans in _____” (2021), Video “Trans osebe so ene_i izmed nas”: sporočila zaveznic_kov trans oseb (2021), umetniška akcija Depatologizirajte nas (2022),

- Program usposabljanja za prostovoljsko delo,
- YouTube kanal TransTube, ki predstavlja video arhive dogodkov TransAkcije ter izvirne informativne, razvedrilne, umetniške in politične vsebine o LGBTIQ tematikah s posebnim poudarkom na transspolnosti,
- informiranje, izobraževanje in osveščanje o tematikah transspolnosti; organizacija okroglih miz in javnih diskusij, predavanja na fakultetah, izobraževanja za nevladne organizacije, izobraževalne ustanove in podjetja – tudi preko sodelovanja v projektu Certifikat LGBT prijazno, ki ga izvaja Mestna občina Ljubljana, udeležba na panelih festivalov, izdaja člankov,
- Vključenost v krovno evropsko organizacijo za tematike transspolnosti TGEU – Transgender Europe in mednarodno mladinsko in študentsko organizacijo za lezbijke, geje, biseksualne, transspolne, kvir in interspolne osebe IGLYO, LGBTI krovno organizacijo za regijo Zahodnega Balkana in Turčije – ERA, svetovno LGBTI+ mrežo ILGA, mreženje in sodelovanja z mednarodnimi organizacijami ter lokalnimi organizacijami.

Aktivnosti zavoda 1. 1. 2022 – 31. 12. 2022:

Podporna skupina za transspolne osebe se izvaja dvakrat mesečno. V letu 2022 so srečanja skupin potekala: 5. 1., 2. 2., 23. 2., 2. 3., 16. 3., 13. 4., 20. 4., 11. 5., 25. 5., 15. 6., 29. 6., 3. 8., 24. 8., 7. 9., 14. 9., 28. 9., 5. 10., 19. 10., 7. 12. in 21. 12. Skupine se izvajajo izmenjujoče v živo in na spletu.

TRANS *Akcija*

Individualno svetovanje poteka v živo ali preko spleta na podlagi vnaprejšnjega dogovora za termin. V letu 2022 smo izvedle_i 173 individualnih svetovanj oz. podpornih pogovor s transspolnimi osebami, nekajkrat tudi ob prisotnosti družinskih članic_ov transspolnih oseb. Svetovanje traja okvirno 60 min.

Izvajamo tudi spletno medvrstniško svetovanje TransChat enkrat tedensko s časovno razpoložljivostjo 4 ure.

Usposabljanja glede tematik transspolnosti za organizacije in institucije ter okrogle mize in predavanja, ki smo jih (so)organizirale_i so bila sledeča; - TransProstori: 12. 1. - O prostovoljstvu pri TransAkciji, 9. 2. - Pogovor z Vesno Novak, trans znanstvenico v ZDA - 22. 1. - predstavitev Coming out zina v Slovenj Gradcu, 9. 3. - Supporting Trans People of Color - pogovor ob predstavitvi knjige avtorja_ice Sabah Choudrey, 10. 3. - trans skupnostno druženje s Sabah, 31. 3. - Kako naj podprem trans bližnj_ega?, 6. 4. - Predstavitev t-priročnika: pogovor z ustvarjalkami_ci, 19. 4. - Ime mi je Damjan, pogovo o knjigi, 25. 4. - Raznolikost lezbijk, 14. 5. - tretje srečanje trans punc: šoping in pijača, 17. 5. - IDAHOBIT: ponotranjena transfobija, 18. 5. - Znakovni jezik: osnove LGBTIQ+, 21. 5. - Druženje trans mladih in staršev trans oseb, 4. 6. - Mavrodom in Koroška pride, 11. 6. - Mavrično mesto in Ljubljana pride, 13. 8. - Vključujoče skupnosti: osnove znakovnega jezika, 11. 10. - Ace pogovorna skupina, 21. 11. - Pogovorna skupina Moje (samo)diagnoze, 23. 11. - Pogovor o nebinarnosti in medicinski tranziciji, 12. 12. - Pogovor in druženje panseksualnih oseb.

TRANS *Akcija*

Letos smo tudi prvič izvedle_i mladinski projekt Gas do mavrice, v sklopu katerega smo izvedle_i dogodke: sprehod po Jesenkovi poti in čaj (20. 2. 2022), Pot ob žici na Poti spominov in tovarištva (7. 5. 2022), spletna pogovorna skupina Kako se pogovarjati o duševnem zdravju (10. 5. 2022), izlet Mavrični vikend v Mariboru (18. - 19. 6. 2022), športni dogodek Piknik in odbojka (26. 6. 2022), športni dogodek O mišicah s trenerjem Mladenom (28. 6. 2022), športni dogodek Mavrično skejtanje (30. 6. 2022), Mavrično plavanje (26. 8. 2022), izlet Kviroška (27. 8. 2022), spletna pogovorna skupina Samomorilnost in samopoškodbeno vedenje (13. 9. 2022), družabne igre (25. 10. 2022).

Naša izvedena izobraževanja o transspolnosti in LGBTIQ tematikah so bila; 13. 1. - Mladi zmaji, 10. 2. - Valina (LGBT prijazno), 3. 3. - DrogArt, 16. 3. - Sintra (LGBT prijazno), 30. 3. - Zavod Šport Ljubljana (LGBT prijazno), 6. 4. - Univerza v Ljubljani (LGBT prijazno), 10. 5. - MSD (LGBT prijazno), 24. 5. - Fakulteta za vede o zdravju, 30. 5. - Društvi DNK in SOS telefon (LGBT prijazno). Poleg teh izobraževanj smo izvedle_i tudi razna zaprta srečanja z raznolikimi kolektivi, kjer smo delile_i izkušnje, znanja, vrednote, ideje, itd.

Člani_ce naše ekipe so se v 2022 udeležile_i tudi številnih konferenc, posvetov in usposabljanj s področja nevladniškega delovanja, pravnega priznanja spola in povezanih tem:

- Okrogla miza Zagovornika načela enakosti o položaju transspolnih ljudi v postopkih medicinske potrditve spolne identitete in pravnega priznanja spola
- Posvet o spolnem nadlegovanju in nasilju v kulturi
- Izzivi nevladniškega komuniciranja: Kako se odzvati na napade?
- Nacionalna konferenca o preprečevanju in odzivanju na nasilje nad ženskami v Sloveniji
- Sestanek o pravnem priznanju spola na ministrstvu za notranje zadeve

TRANS *Akcija*

- Letna konferenca članic_ov mreže IGLYO
- Letna konferenca članic_ov mreže ILGA.

V okviru trans meseca, časa za informiranje in izobraževanje o transspolnosti, smo novembra izvedle_i TransFormacije VII. Pereča tematika, ki smo se je lotile_i letos je bila patologizacija, ki se dogaja trans osebam v Sloveniji in s tem tudi poziv k depatologizaciji.

Osrednji dogodek, TransMisija IX se je letos delila na umetniško akcijo: Geode transspolnosti (14. 11.) in pogovor za okroglo mizo z geslom Depatologizirajte nas! (15. 11). Pri umetniški akciji je sodelovalo 8 lokalnih trans umetnic in umetnikov, do zdaj največje število trans umetnic_kov zbranih za skupen projekt. Akcijo smo izvedle_i pred ministrstvom za zdravje in jih direktno pozivale_i k depatologizaciji.

Na pogovoru za okroglo mizo pa smo naslovile_i obstoječe stanje na področju zdravstvene oskrbe trans oseb v procesu medicinske tranzicije in področju pravnega priznanja spola v Sloveniji. Okrogle mize se je udeležilo približno 30 obiskovalk_cev, govorke_ci so bile_i osebe iz skupnosti, kot pa tudi predstavnica Zagovorništva načela enakosti Mag Jelena Aleksić. Zagovornik načela neenakosti je namreč letos pripravil Posebno poročilo o položaju transspolnih oseb v Sloveniji.

Ostali dogodki, ki smo jih izvedle_i, so bili Srečanje trans punc (12. 11.), Srečanje transmaskulinih oseb (23. 11.), Pogovor: Nebinarnost in medicinska tranzicija, na katerih smo krepile_i vezi skupnosti in opolnomočile_i posameznice_ke, ter Pogovor: Moje (samo) diagnoze, kjer smo govorile_i o duševnem zdravju trans oseb.

Ozaveščevalna kampanja o transspolnosti poteka ves čas, primarni mediji, ki jih uporabljamo v te namene so naša [spletna stran](#), [Facebook](#) in [Instagram](#). Publikacije objavljamo na platformi [Yumpu](#).

TRANS *Akcija*

Prav tako se transspolnost še vedno pojavlja v medijih in velikokrat pri prispevkih sodelujejo tudi predstavnice_ki in/ali člani_ce Zavoda TransAkcija. V preteklem letu so se med drugim zvrstili naslednji prispevki:

- [Kako radikalno je zahtevati svojo depatologizacijo](#), Radio Študent
- [Transspolne osebe v Sloveniji / “Depatologizirajte nas!”](#), Nuka Horvat, Mladina
- [Trans skupnost poziva k depatologizaciji transspolnih oseb](#), Nuka Horvat, Delo
- [V zavodu TransAkcija za umik transspolnosti s področja duševnih motenj](#), Nuka Horvat, N1
- [TransAkcija poziva k depatologizaciji transspolnosti: Ne gre za duševno motnjo](#), Nuka Horvat, RTV Slovenija
- [Ne obstajajo samo Adami in Eve, princi in princeze](#), Lea Aymard, Avery Odlazek, Edi Klobučar, Lia Bordon, N1
- [Slepa pega pravne države: transspolnost in interspolnost](#), Linn Julian Koletnik, Delo
- [Končno: veliki met Ksenije Horvat z intervjujem z Linnom Julianom Koletnikom](#), Mladina
- [Intervju: Linn Julian Koletnik](#), Intervju, RTV Slovenija
- [“Preko tega, kar jim je bilo pripisano ob rojstvu”](#), Linn Julian Koletnik in Vesna Novak, Večer
- [Mavrična ljubezen](#), Evan Grm, Tednik, RTV Slovenija

Zavod Transfeministična Inicijativa TransAkcija